

Věc C-315/20

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

13. července 2020

Předkládající soud:

Consiglio di Stato (Itálie)

Datum předkládacího rozhodnutí:

10. října 2019

Navrhovatel:

Regione Veneto

Odpůrkyně:

Plan Eco S.r.l

Předmět původního řízení

Spor se týká možnosti přepravit do země Unie směsný komunální odpad, který neobsahuje nebezpečný odpad, jenž se zpracovává mechanickým postupem, který podstatným způsobem nezmění původní vlastnosti původního odpadu.

Předmět a právní základ předběžné otázky

Článek 267 SFEU.

Předběžná otázka

„Ať Soudní dvůr rozhodne:

pokud jde o skutkové okolnosti projednávané věci, kdy byl směsný komunální odpad, který neobsahuje nebezpečné odpady, zpracován mechanicky v zařízení pro účely energetické využití [činnost R1/R12 ve smyslu přílohy C) zákona o životním prostředí] a kdy se po tomto zpracování ukáže, že zpracování z povahy

věci podstatně nezměnilo původní vlastnosti směsného komunálního odpadu, ale tomuto odpadu je přiznána klasifikace KOEU 19.12.12, která nebyla účastníky řízení zpochybněna;

pro účely posouzení legitimacy námitek za strany země původu týkajících se žádosti o předchozí souhlas k přepravě do evropské země do výrobního zařízení pro využití zpracovaného odpadu v rámci společného spalování nebo v každém případě jako prostředku k výrobě energie, podaných příslušným orgánem v zemi původu na základě zásad směrnice 2008/98/ES, a zejména takových námitek, které jsou v projednávané věci založeny:

- na zásadě ochrany lidského zdraví a životního prostředí (článek 13); - na zásadě zásady soběstačnosti a blízkosti zakotvené v čl. 16 odst. 1, podle kterého „[č]lenské státy přijmou ve spolupráci s dalšími členskými státy, pokud je to nezbytné nebo účelné, vhodná opatření k vybudování jednotné a odpovídající sítě zařízení na odstraňování odpadu a zařízení na využití směsného komunálního odpadu sebraného v soukromých domácnostech, včetně případů, kdy tento sběr odpadu zahrnuje rovněž směsný komunální odpad od jiných původců, a zohlední přitom nejlepší dostupné techniky.“; - na zásadě stanovené tímto čl. 16 odst. [1 druhým pododstavcem] poslední větou, podle které „[č]lenské státy rovněž mohou omezit přepravu odpadů ze zemí s ohledem na životní prostředí, jak je uvedeno v nařízení (ES) č. 1013/2006.“; - na bodě 33 odůvodnění téže směrnice z roku 2008, podle kterého „[p]ro účely nařízení [...] (ES) č. 1013/2006 [...] o přepravě odpadů zůstává směsný komunální odpad, jak je uveden v čl. 3 odst. 5 uvedeného nařízení, směsným komunálním odpadem i v případě, že byl jako odpad zpracován postupem, který podstatným způsobem nezměnil jeho vlastnosti“;

Katalog odpadů Evropské unie (v projednávané věci KOEU 19.12.12., odpad vzniklý v zařízeních na mechanické zpracování odpadů pro činnosti využití R1/R12) a související klasifikace mají konkrétní dopad, či nikoli, a v případě kladné odpovědi za jakých podmínek a mezí v souvislosti s úpravou [unijního práva] týkající se přepravy odpadu je relevantní, že před mechanickým zpracováním se jednalo o směsný komunální odpad;

pokud jde konkrétně o přepravu odpadů vznikajících zpracováním směsného komunálního odpadu, ustanovení článku 16 uvedené směrnice z roku 2008 a bod 33 jejího odůvodnění, které se týkají výslovně přepravy odpadů, mají přednost před kvalifikací vyplývající z Katalogu odpadů Evropské unie, či nikoli;

přičemž je třeba upřesnit, pokud to Soudní dvůr bude považovat za vhodné a účelné, zda má výše uvedený katalog normativní povahu, nebo představuje pouze technickou certifikaci vhodnou k homogenní sledovatelnosti všech odpadů?“

Uplatňovaná ustanovení unijního práva

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic; zejména bod 33 odůvodnění a články 13 a 16.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů; zejména body 21 odůvodnění a články 2, 3, 4 a 12.

Uplatňovaná vnitrostátní ustanovení

Legislativní nařízení č. 152 ze dne 3. dubna 2006 (italský zákon o životním prostředí); zejména článek 182a, který v rámci provedení směrnice 2008/98 a zásad soběstačnosti a blízkosti, které tato směrnice zakotvuje, stanoví využití smíšeného komunálního odpadu v některém z vhodných zařízení, která se nacházejí nejbližší místům vzniku nebo sběru; a článek 184, v souvislosti s nímž je relevantní skutečnost, že v návaznosti na změnu tento článek již nekvalifikuje jako „speciální“ „odpady pocházející z činností mechanického výběru pevného komunálního odpadu“; příloha D, která obsahuje Katalog odpadů Evropské unie (KOEU).

Stručný popis skutkového stavu a řízení

- 1 Spor se týká předchozího souhlasu požadovaného přepravní společností Plan-eco s.r.l. (dále jen „společnost Plan-eco“) na základě článku 4 nařízení č. 1013/2006 od Regione Veneto (region Benátsko) za účelem vývozu odpadu zpracovaného v zařízení společnosti Futura s.r.l. (dále jen „společnost Futura“) určeného pro cementárnu nacházející se ve Slovinsku za účelem užití v rámci společného spalování. Odpad byl klasifikován společností, která jej zpracovala (původcem), pod kódem KOEU 19.12.12 na základě Katalogu odpadů Evropské unie uvedeného v příloze D italského zákona o životním prostředí, pokud jde o odpady vzniklé v zařízení pro mechanické zpracování rovněž smíšených materiálů, které neobsahují nebezpečné látky. Pokud jde o klasifikaci, mezi účastníky řízení je shoda. Tento spor vznikl na základě toho, že region Benátsko odmítl vydat souhlas k vývozu. Společnost Plan-eco proti tomuto zamítavému rozhodnutí podala žalobu k Tribunale amministrativo regionale (TAR) per il Veneto (regionální správní soud pro Benátsko), který jejímu návrhu vyhověl. Region Benátsko tedy podal proti tomuto rozhodnutí opravný prostředek ke Consiglio di Stato (Státní rada), předkládajícímu soudu.

Hlavní argumenty účastníků původního řízení

- 2 Podle společnosti Plan-eco jsou odpady, které mají být přepravovány, speciálními odpady, neboť vznikají mechanickým zpracováním jiných odpadů, identifikovaných kódem KOEU 19.12.12, který konkrétně identifikuje odpad

vzniklý v zařízeních pro zpracování původního odpadu prostřednictvím využití, a to na základě extrakce odpadu z činnosti podniku, jejímž cílem je využití odpadu jako paliva. S tímto tvrzením se ztotožnil TAR, který KOEU 19, jenž identifikuje speciální odpad jako odpad pocházející z průmyslových činností a ze služeb, staví do protikladu s KOEU 20, který naproti tomu identifikuje komunální odpad jako odpad spadající pod sběr smíšeného odpadu. Stále podle TAR kód KOEU 19.12.12. kvalifikuje jako speciální odpad původně komunální odpad, který podléhá speciálnímu postupu, neboť byl přeměněn na nový a jiný produkt.

- 3 Podle regionu Benátsko Katalog odpadů Evropské unie, v projednávaném případě příloha D zákona o životním prostředí, určuje technickou certifikaci, ale nepředstavuje normativní návrh a obsahuje transversální kapitoly, jelikož mezi KOEU a klasifikací odpadu jako komunálního nebo speciálního odpadu neexistuje jednoznačná vzájemná souvislost; proto vše, co je zařazeno pod číslem 20 KOEU, není výlučně komunální povahy a číslo 19 nezahrnuje pouze a výlučně speciální odpad. Pokud jde o projednávaný případ, region tvrdí, že tento kód KOEU 19.12.12 lze přiřadit k odpadu vzniklému v zařízeních pro mechanické zpracování, ať již je původ odpadu komunální nebo speciální; to platí proto, že kvalifikace odpadu po zpracování závisí na provedené přeměně, či nikoliv, vlastních originálních vlastností odpadu. Toto tvrzení je podpořeno bodem 33 odůvodnění směrnice 2008/98, který právě pokud jde o přepravu odpadů stanoví, že směsný komunální odpad zůstává směsným komunálním odpadem i v případě, že byl jako odpad zpracován postupem, který podstatným způsobem nezměnil jeho vlastnosti.

Stručné odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 4 Předkládající soud uvádí, že neexistují pochybnosti o věcné správnosti skutkového stavu. Je totiž nesporné, že odpad, který společnost Futura mechanicky zpracovala za účelem jeho využití, byl původně, tedy před uvedeným zpracováním, směsným komunálním odpadem. Tento odpad byl po zpracování správně klasifikován pod kódem KOEU 19.12.12, přičemž tuto klasifikaci účastníci řízení nezpochybnili. Region Benátsko založil odmítnutí přeshraniční přepravy do evropské země na tezi, podle které je třeba pro účely pohybu odpadů nezávisle na přiděleném kódu KOEU považovat za relevantní jejich kvalifikaci jakožto směsného komunálního odpadu, pokud mechanické zpracování původního odpadu podstatným způsobem nezměnilo jeho původní vlastnosti. Tak tomu bylo v projednávaném případě.
- 5 S ohledem na tuto skutkovou situaci si předkládající soud klade otázku, zda je třeba považovat za určující klasifikaci (v projednávaném případě KOEU 19.12.12.) odpadu, který má být přepravován, na základě Katalogu odpadů Evropské unie, která byla správně odpadům přidělena (ve smyslu přílohy D zákona o životním prostředí), z důvodu, že vznikly na základě mechanického zpracování v zařízení, aniž je důležitá okolnost, zda použité mechanické zpracování mělo za následek či nikoli podstatnou změnu vlastností odpadu, který byl původně směsným komunálním odpadem (s následným uznáním možnosti

vývozu uvedeného odpadu jakožto speciálního), anebo zda je třeba považovat za určující původní povahu zpracovávaného odpadu, pokud mechanické zpracování podstatným způsobem nezměnilo původní vlastnosti odpadu, v souvislosti s čímž by klasifikace podle kódu KOEU odpadu pocházejícího ze zpracování byla relevantní pouze v případě, že by odpad ztratil původní vlastnosti (s tím následkem, že by byl v projednávané věci platný zákaz uplatněný regionem Benátsko k vývozu).

- 6 Vyřešení problému zahrnuje výklad ustanovení unijního práva, jak jsou přesně připomenuta předkládajícím soudem ve znění předběžné otázky, a vyžaduje tedy rozhodnutí Soudního dvora.

PRACOVNÍ DOKUMENT